

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΣΤ'

Συνδρομὴ ἑτησίαν· Ἐν Ἑλλάδι πρ. 12, ἐν κῇ Ἀλλοδαπῇ πρ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ Ἰαννουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. - Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως· Ὁδὸς Ἀγχιόμου 9.

28 Αὐγούστου 1883

ΜΕΤΑΞΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ

Συνίξις καὶ τέλος· (ὁδὸς σελ. 535)

Ἐν τούτοις δὲν παρήλθε πολλὴ ὥρα, καὶ ἐπέφνη ζωηρὰ καὶ φιλομειδῆς ἡ Μάσιγγα τρέχουσα πρὸς ἐμέ. Μετὰ τινας ἀστείους καὶ δηκτικούς ὑπαινιγμούς τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν δειλίας μου,

— Μὲ ἤκουες, εἶπε, πῶς ἐγελοῦσα πάντοτε δυνατὰ; ἐπίτηδες τὸ ἔκαμνα. Δὲν ἤξεύρεις τί ἀστεῖος ποῦ εἶναι ὁ ἱατρός; Ὅ, τι καὶ ἂν πῇ θὰ σὲ κάμῃ νὰ γελάσῃς. Καὶ ἐπειδὴ ἡ μητέρα εἶναι ὀλίγον ἀσθενής, καὶ ἐπειδὴ τοῦ ἀρέσκουν, λέγει, τὰ γέλοια μου, ὅλο τὸν καιρὸ δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὴν καμπύρα μας. Τὸν ἤκουες πῶς μ' ἔκαμνε καὶ γελοῦσα;

— Ὅχι, εἶπον, ἐκεῖνον δὲν τὸν ἤκουα, ἀλλὰ ἤκουα σὲ, καὶ τόσῳ περισσοτέρῳ ἦτον ἡ εὐχαρίστησίς μου. Δὲν ἤξεύρεις πόσον μουσικὴ μ' ἐφαίνετο ἡ φωνή σου, πόσον ὠραία!

— Κατεργάρε! — ἀνέκραξεν ἡ κόρη, δυσπίστως μορφοῦσα. — Ἀποῦ λοιπὸν θέλῃς νὰ μὲ κολακεύῃς, ἄκουσε νὰ σὲ πῶ. Κ' ἐγὼ σὲ ἤκουα καμμιὰ φορὰ, ἀλλὰ αὐτὸ νὰ σὲ πῶ δὲν ἦτο πολλὴ εὐχαρίστησις, διότι ἡ μουσικὴ ποῦ ἔκαμνες ἦτον τρομερὰ παράχορδη! Σ' ἀρέσκει; Ἄν σ' ἀρέσκη, κολάκευσέ με ἀκόμη μιὰ φορὰ!

Καὶ ὥς ἐὰν ᾔθελε νὰ μοι δείξῃ πῶς ἐκτελεῖται ἡ καλὴ μουσικὴ, ἐγάλασε τὸν μᾶλλον ἀργυρόηχον, τὸν μᾶλλον ἀρμονικὸν γέλωτά της. Καὶ ἐνῷ ἀκόμη ἐγελοῦσε:

— Τί κρίμα, εἶπε, ποῦ δὲν εἶσαι ἱατρός! Θὰ σ' ἐπαρουσιάξω χωρὶς ἄλλο εἰς τὴν μητέρα μου. Βλέπετε, καθὼς εἶναι, ἄλλος παρὰ ὁ ἱατρός δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ.

— Πῶς! εἶπον, εἶναι λοιπὸν πολὺ ἀσθενής;

— Ὅχι ἀσθενής, ἀπεκρίθη, ἀλλὰ δὲν θ' ἀναβῇ παρὰ ὅταν φθάσωμεν εἰς Μασσαλίαν. Ἐτσι τὸ θέλει ὁ ἱατρός. Κ' ἐσεῖς, εἶμαι βεβαία, ὑπερέρετε τόσο πολὺ, ποῦ δὲν βλέπετε τὴν ὥραν νὰ βγῇτε εἰς τὴν Νεάπολιν. Καὶ ἡ μητέρα ἐπεθυμοῦσε νὰ σᾶς γνωρίσῃ. Θὰ ἔλθετε νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇτε εἰς τὸ Παρίσι;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ! εἶπον ἐγὼ παίζων, θὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ εἰς τὴν Καλκούτταν. Ὁ πατήρ σου μὲ προσεκάλεσεν.

— Ἀλήθεια; — Ἀνεφώνησε περιχαρὴς ἡ κόρη, καὶ ἐρρίφθη περὶ τὸν τράχηλον τοῦ παριόντος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πατρός της, ἐξαναγκάσασα αὐτὸν νὰ σταματήσῃ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ. — Ἀλήθεια, πατέρα, θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Καλκούτταν;

Ὁ κ. Π. ἐπρόσεξε πρῶτον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν τέφραν ἀπὸ τοῦ νὰ πέσῃ ἐκ τοῦ ἄκρου τοῦ σιγάρου του, ἔπειτα, χωρὶς καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὴν κόρην του,

— Βέβαια! εἶπεν ἀποταθείς πρὸς ἐμέ, θὰ ἦμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἐὰν ἔλθετε, πολὺ εὐχαριστημένος ἐὰν μείνετε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο χρόνον. Ἐγὼ ἐπὶ τοῦ Γάγγου ἐν παλαιῶν, ἐν παλαιῶν μὲ λαμπρότατον κῆπον.

Μὲ λαμπρότατον κῆπον καὶ πρώτης τάξεως σταύλους· τὸ θέτω εἰς τὴν διάθεσίν σας. Εἰς τὴν διάθεσίν σας αὐτὸ καὶ τοὺς ὑπηρετάς του, τοὺς ὑπηρετάς του καὶ τὰς ὑπηρετρίδας του. Ἐκεῖ θὰ τὰ εἰποῦμεν, θὰ τὰ εἰποῦμεν ἐν ἀνέσει. Ἐκεῖ θὰ περάσωμεν μαζὶ τὰς ὠραιότερας ἡμέρας, τὰς ὠραιότερας ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας.

— Ἐδῶ ὁμιλεῖ ὁ φιλόξενος Ἀνατολίτης, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ὅχι ὁ ἐγωῖστής Ἀγγλος. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ φιλοξένου Ἀνατολίτου ὁμιλεῖ καὶ κατὰ τι ἄλλο, πολὺ εὐγλωττότερον, πολὺ πειστικώτερον αὐτοῦ. Καὶ ἐνῷ ὁ πατήρ μετὰ τῆς θυγατρὸς ἠρίθμουν τὰς καλλονὰς καὶ τὰς ἀναπαύσεις τῆς μελλούσης κατοικίας μου, ἐγὼ ἐφαναζόμην τὸ ἄστρον τῆς εὐτυχίας μου ἀνατέλλον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Γάγγου, καὶ προχωροῦν ὅπως μὲ συναντήσῃ ὁλονὲν λαμπρότερον, ὁλονὲν φωτεινότερον.

Ὅταν ὁ κ. Π. συνεπλήρωσε τὸν περὶ Ἰνδιῶν διθύραμβόν του μὲ τὴν εὐχάριστον ἐπιφθῆν: «Ἐλᾶτε νὰ μ' ἐπισκεφθῇτε», οἱ ὕμνοι τῆς κόρης ὀφθαλμοὶ μὲ ἠτένισαν μὲ μυστηριώδη τινὰ λάμψιν, ἐν ἣ ἀντενακλᾷτο συγχρόνως ἡ ἔκφρασις τῆς χαρᾶς, τῆς προσδοκίας, τῆς δεήσεως, πρὸ πάντων τῆς παιδικῆς ἐκείνης κολακείας διὰ τῶν βλεμμάτων, ἣν ἀρχαῖός τις συγγραφεὺς πολὺ ἀφιλοκάλως ὠνόμασε «τὸ σκυλακῶδες τῶν παιδιῶν». Εἰς ἐμέ τὰ γοητευτικὰ ἐκεῖνα βλέμματα ἐφάνησαν ὥς δύο φωταυγεῖς τοῦ Παραδείσου ἀγγελίσκοι, οἵτινες παρὰ πτοντες ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ

των ἐπανελάμβανον σιγαλὴ τῇ φωνῇ τὴν ἐπώδην τοῦ κ. Π.: Ἐλάτε νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆτε. Καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ διετέλουν ἔτι ἄλλalos καὶ ἐνὸς ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς συγχύσεώς μου, καὶ δὲν ἀπῆντων εἰς τὴν σιγηλὴν ἐκείνην παράκλησιν:

— «ὦ, ναι, σὰς παρακαλῶ, ἐλάτε νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆτε! — ἐφώνησεν ἡ παρθένος, καὶ ἡρυθρίασεν αἰδημόνως καὶ ἐταπεινώσε τὰ βλέμματα, καὶ λαβοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς ἤρχισε νὰ τὴν θωπεύῃ τρυφερῶς καὶ εὐγνωμόνως.

«Ὅστις δὲν εἶδε τὰ βλέμματα, δὲν ἤκουσε τὴν φωνὴν τῆς Μάσιγγας θὰ καγχάσῃ διὰ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς ἐγὼ, ὅστις δὲν εἶχον εἰς τὸ βαλάντιόν μου οὐδὲ τὸ τέταρτον ἴσως τοῦ διὰ Καλκούτταν ναύλου, ἐδέχθην τὴν πρόσκλησιν καὶ ὑπεσχέθην τὴν ἐπίσκεψιν. Ἐν τούτοις εἶμαι βέβαιος ὅτι, εὐρεθεὶς εἰς τὴν θέσιν μου, θὰ ἔκαμνε κ' ἐκεῖνος τὸ αὐτό.

Οὐδέποτε ἴσως σύγχρονοι ἐντυπώσεις ἀκοῆς καὶ ὁράσεως εὐρέθησαν τόσον σύμφωνοι, τόσον ἀρμονικαὶ πρὸς ἀλλήλας, ὅσον ἡ φωνὴ καὶ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τῆς Μάσιγγας. Οὐδέποτε ψυχὴ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκχεομένη κατάρθωσε νὰ περιβάλῃ τὸ ἄωρον καὶ ἀτελὲς ἔτι σῶμά της διὰ τὸσαύτης θερμῆς λάμψεως, ὥστε ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰς τῆς σαρκὸς ἀτελείας, δανεῖζουσα εἰς τὴν ὕλην τὸν ἄχρονον, τὸν αἰώνιον τύπον τῆς ἰδίας αὐτῆς τελειότητος. Ἡ Μάσιγγα δὲν ἦτο πλέον τὸ ἀγορσείδες κοράσιον τῆς πρώτης ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ συναντήσεώς μου. Διὰ τοῦ ὄγκου καὶ τῆς τραχύτητος τῶν προσκαίρων αὐτῆς χαρακτηριστικῶν διεφαίνετο ἀκριβῶς περιγεγραμμένος ὁ τύπος ἐκεῖνος, ὅστις καλλωπίσας ἄλλοτε τὴν παιδικὴν αὐτῆς τρυφερότητα, ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ θριαμβεύσῃ τοῦ ἀνόστου ἐπαμφοτερισμοῦ τῆς μεταβατικῆς περιόδου ἐν τῇ ἡλικίᾳ της.

«Ὅταν ὁ κ. Π. σφίξας περιπαθῶς τὴν χεῖρά μου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ δώσῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς τὴν κόρην του, ἐπανελάβε τὸν περίπατόν του, δὲν εἰζέυρω τίς ἐκ τῶν τριῶν ἦτον ὁ μᾶλλον εὐχαριστημένος. Προφανὲς ἦτον ὅτι ὁ κ. Π. δὲν ἠδύνατο νὰ κρύψῃ τὴν εὐτυχίαν του ἐνώπιον ἡμῶν, ὅσον ἡμεῖς ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν ἡμετέραν. Διότι ὅχι μόνον τὴν ταχύτητα τοῦ βήματός του ἐτριπλασίασεν, ἀλλὰ καὶ τὴν σποδὸν ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ σιγάρου του ἄφησε νὰ πέσῃ καὶ τὰ ῥοφήματά του τὰ ἐρρόφα τόσον δυνατὰ, ὥστε μολονότι δὲν ἦτον ἀκόμη σκότος, ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὸ καίμενον ἄκρον τοῦ πούρου του μακρόθεν ὡς τὸν φανὸν προσεγγιζούσης ἀτραμάξης.

Ἡ Μάσιγγα ἐκάθητο πλησίον μου, σιωπηλὴ τῶρα, καὶ ἡ εὐδαιμονία μου ἦτο τελεία. «Ὅ, τι με ἀνησύχει ἦτο μόνον ἡ μεγάλη ἀδιαφορία τοῦ πατρὸς της πρὸς αὐτὴν καὶ τοὺς τρόπους

της, δι' ἧς ἐφαίνετο σημαίνων, ὅτι οὐδεμίαν σημασίαν ἀποδίδει εἰς τὴν πρὸς ἐμέ συμπεριφορὰν της. Καὶ ἐνῶ ἐγὼ μέχρι τοῦδε ἐφέρθην πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς παιδίον, δὲν ὑπέφερα τῶρα τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ πατὴρ της τὴν θεωρεῖ ἔτι ἀτελὴ καὶ ἀνήλικον κόρη. Πρὸ πάντων ὅμως ἤμην ἀνήσυχος μήπως ἡ ἀδιαφορία ἐκείνη τοῦ Καλκούττιανοῦ Κροῖσου προήρχετο ἐκ τῆς πεποιθήσεως, ὅτι οὔτε ἡ θυγάτηρ του οὐτ' ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ παρεξηγήσω τὴν πρόσκλησίν του, γνωρίζων τὸ τεράστιον χάσμα, τὸ ὁποῖον διεχώριζε τὴν κοινωνικὴν ἡμῶν θέσιν.

Ὡς ἐκ τῆς τρικυμίας, ἣν ἐπὶ μακρὸν ὑπέστημεν, τὸ «Rio Grande» εἰσῆρχετο εἰς τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως ἐξαίρετικῶς ἀργά. Τὰ ἐπιστέφοντα τὰς παραλίας βουνὰ μόλις διεκρίνοντο πλέον ὡς ἄμορφοι συγκεχυμένοι ὄγκοι ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ ὁρίζοντος. Παρὰ τοὺς πρόποδας αὐτῶν διεσπαρμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὰ φῶτα τῶν πόλεων καὶ τῶν χωριῶν, ὅτε μὲν ἔχάνοντο, ὡς ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπισθεν παρεμπροσθοῦντός τινος κωλύματος, ὅτε δ' ἀνεφαίνοντο πάλιν, ὅμοια πρὸς μεγάλας πυγολαμπίδας, αἵτινες ἐπέτων σιωπηλῶς καὶ βραδέως παρὰ τὰς σκοτεινὰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης.

«Ὁ καθ' αὐτὸ λιμὴν πρὸς ὃν διηυθυνώμεθα ἐκρύπτετο ἀκόμη ὅπισθεν τῆς παρεμπροσθοῦσης ὑψηλῆς τοῦ πλοίου μας πύργος. Καθ' ὅσον δ' εἰσεχωροῦμεν εἰς τὸν κόλπον ἀμυπτοντες πρὸς τ' ἀριστερὰ, κατὰ τοσοῦτον παρέκλυτον πρὸς τ' ἀντίθετον μέρος αἱ ἐξοχαὶ καὶ τὰ προσάστεια τῆς Νεαπόλεως.

— Ἐδῶ κεῖται τὸ Σορέντον! Ἐκεῖ τὸ Καστελαμάρε! Νὰ, ποῦ εἶναι ἡ Πομπηία! Νὰ, ὁ Βεζούβιος! — Ἀνεφώνει ἐκάστοτε ἡ Μάσιγγα παρ' ἐμοί, ἥτις ἐπισκεφθεῖσα τὴν χώραν ἄλλοτε, ἐφιλοτιμεῖτο νὰ ὀδηγῇ τὴν ἀπειρίαν μου, χαίρουσα προφανῶς ὅσας τὴν ἡρώτων.

Βαθυμὲδον προέκλυπεν ἐνώπιον ἡμῶν ἡ μυριοφειγῆς Νεάπολις, ἀμφιθεατρικῶς ὑψουμένη ἐπὶ τῆς εὐρείας προκυμιάς. Ἀνωθεν αὐτῆς αἰωρεῖτο ἀπέραντος ἡ ἐρυθρὰ ἐκείνη ἀνταύγεια φῶτων, ἥτις ἐπικεῖται συνήθως πασῶν τῶν μεγαλοπόλεων ἐν ὥρᾳ νυκτός. Τὰ πυκνὰ τῶν φανῶν καὶ τῶν παραθύρων φέγγη ἐφαίνοντο ἐξ ἀποστάσεως ὡς χαμαιπετεῖς σμήνος ἀστέρων, οἱ ὅποιοι, ἀποπλανηθέντες τοῦ ἡλιακοῦ τῶν κέντρου, ἀπέβαλον τὴν ἀρχικὴν αἴγλην καὶ θερμότητά των, ἀπέβαλον τὴν ταχύτητα καὶ ζωηρότητα των, καὶ ἀνερχιῶντο τῶρα κουρασμένοι καὶ ἀσθμαίνοντες τοὺς γειτονικοὺς τοῦ Βεζούβιου λόφους, ὅπως προσελθόντες ἐπαιτήσωσιν ἀπὸ τὴν ἀνεξάντλητον τοῦ ἡφαιστείου ἐστίαν ὀλίγον πῦρ πρὸς διάσωσιν τῆς ζωῆς των. Ἀλλ' ὅσον ἐπλησιάζομεν πρὸς τὴν παραλίαν τόσον

ἡ ζωηρότης αὐτῶν ἠῤῥανε, τόσον τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο θέαμα μετεβάλλετο.

Ὅταν ἡ ἀγκυρα τοῦ « Rio Grande » ἐβρόντησεν ἐπὶ τῶν ὑπνηλῶν τοῦ λιμένος ὑδάτων καὶ τὸ πλοῖον δὲν ἐκινεῖτο πλέον, τότε ἡ Νεάπολις, ἡ ὠραία καὶ πολύφρων τῆς Μεσογείου κόρη, φεγγαστόλιστος ἀπὸ τῆς πυργοστεφούς αὐτῆς κορυφῆς μέχρι τῶν κρασπέδων τῆς θαλάσσοβρεχοῦς ἐσθλότης της, μοῖ ἐφάνη ὡς ἐν ἐφύρει τὰ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ ἐκεῖνα τέλεια, μετὰ ὅποια χθὲς καὶ πρόην ἀκόμη αἱ μητέρες ἡμῶν, ὡς νύμφη κεκοσμημένη, ἐπροσκύνουν ἀνὰ πᾶν βῆμα πορευόμενοι πρὸς τὸν ναόν, ὅπως εὐλογηθῶσι μετὰ τοὺς ἀπλοῖκούς ἡμῶν πατέρας, τοὺς ὑπομονητικούς καὶ ἐγκρατεῖς ἐκείνους μνηστῆρας τῶν παρελθόντων χρόνων.

Καὶ ἔχει καὶ ἡ Νεάπολις τὸν μνηστῆρά της. Καὶ τήκεται καὶ αὐτὸς φλεγόμενος ἐν ὑπομονῇ καὶ προσδοκίᾳ, ὅπως ἐπιθέσῃ ποτὲ τὸ θερμὸν αὐτοῦ φίλημα ἐπὶ τοῦ μαρμαρέεντος μετώπου τῆς ἀκμαίας ἀλλὰ λίαν ἐπιφυλακτικῆς μνηστῆς του. Καὶ εἶναι ζηλότυπος γαμβρὸς ὁ Γέρα-Βεζούβιος! Διὰ τοῦτο κἀθηται καὶ ἐπιτηρεῖ τὴν ἀγάπην του αἰῶνα τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ ὑψηλότερον πάντων τῶν γειτονικῶν ὁρέων. Καὶ ἀγρυπνεῖ οὕτως ὀλονυκτῆς, καπνίζων τὴν μεγάλην αὐτοῦ πίπαν, καὶ στενάζων ἐνίοτε κᾶτι στεναγμοὺς βαθέως συγκινοῦντας τοὺς γείτονάς του.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ἡ σιβαρὰ αὐτοῦ μορφή ἦτο κατ' ἐξάίρεσιν συννεφωμένη. Ἦτο θυμωμένος. Θυμωμένος, διότι πυγμαῖός τις γείτων, ὁ λόφος τοῦ Πανσιλύπου, εἶχε τὴν θρασύτητα νὰ τὰ βάλῃ μετὰ τὸν ὑπερήφανον γίγαντα, νὰ μετρηθῇ πρὸς τὸν ἀετὸν ὡς ἀντεραστής. Κ' ἐπετύγχανε μέχρι τινός. Καὶ κατῳρθεὺς νὰ ἔχῃ τὴν προσοχὴν τῆς Νεαπόλεως ἐστραμμένην πρὸς αὐτόν, δελεάζων τὰς αἰσθήσεις αὐτῆς δι' ὠραίας μουσικῆς, ἐλεκτοῦ φαγοποσίου καὶ πυκνῶν πυροτεχνημάτων. Καὶ ἔτρεχε λοιπὸν ἡ Νεάπολις συσφιγγομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Πανσιλύπου, καὶ ἐζηλοτύπει ὁ Βεζούβιος, καὶ ἐθύμωνε, καὶ ἔσειε κτυπῶν διὰ τοῦ ποδὸς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤσχυνετο ἐπὶ τῇ ματαιοφροσύνῃ τῆς ἐρωμένης, ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὴν ἀδυναμίᾳ του. Τότε ἐκοκκινίζειν ἡ σκοτεινὴ αὐτοῦ ὄψις καὶ ἐχμηλοῦντο αἱ πυκναὶ ὀφρὺς καὶ διεστέλλοντο σπασμωδικῶς τὰ χεῖλη του, καὶ ἐτινάσσοντο οἱ σπινθῆρες τῆς βαθείας αὐτοῦ πίπας εἰς τὸν ἀέρα, ὡς ἐκ τοῦ βιαίου τρόπου κατ' ὃν συνεθίζει ὁσάκις θυμῶναι, νὰ τὴν ἀνασκαλεῖται καὶ νὰ ὁμιλῇ ἐνῶ καπνίζει. Ἰδοὺ τί περίπου ἔλεγεν ἐκείνην τὴν νύκτα:

— Ἰδέτε τὴν ματαιόφρονα, τὴν κοῦφον νεανίδα! Ὀλίγος ἀφρός καμπανίτου, ἐν τετριμμένον καὶ κοινὸν βάλλε, δύο πρόστυχοι ρακέται, τῆς ἐμέθυσαν τὸν νοῦν, τῆς ἐπανεστάτη-

σαν τὰ νεῦρα, τῆς ἐθάμβωσαν τὰς αἰσθήσεις καὶ τρέχει ἐρωτόληπτος πρὸς τὸν μηδαμινὸν ἀντίζηλόν μου, τὸν Πανσιλύπον, καὶ θέλγεται ἀπὸ τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν ἀνθρωπίσκων αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι ὅμως δὲν ὑπηρετοῦν παρὰ ἓνα ἔργολάβον! Ἐγὼ ἀναλύω διὰ τῶν ὑπηρετουσῶν μεθεῖν δυνάμειν τὰ σκληρότερα στοιχεῖα τῆς φύσεως, τὰ συγκιρνώ μετὰ τὴν κοχλάζουσιν λάβαν τῶν στηθῶν μου, καὶ τῇ προσφέρω τὸν κρατῆρά μου ὑπερεχειρίζοντα — Ἀποποιεῖται! Συγκαλῶ εἰς συναυλίαν τοὺς χοροὺς τῶν κατὰ χθονίων Τυφῶνων καὶ τὰς ὀρχήστρας τῶν ἐναερίων Λαιλάπων, εἰς τὴν μουσικὴν τῶν ὁποίων ὡς καὶ τ' ἄψυχα χορεύουσι βουνά, κ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὑπερανθρώπου αὐτῆς συμφωνίας τῇ προσφέρω τὴν πυρέσσουσαν χεῖρα — Ἀποποιεῖται! Τῇ ἐκσφενδονίζω πυροτεχνήματα τοὺς ἀδαμαντίνους μύδρους τῶν φλογερῶν στεναγμῶν, τὰ τεμάχια αὐτῆς τῆς ὑπὸ ἐρωτικῆς πυρᾶς βιβρωσκομένης καρδίας μου — Ἀποποιεῖται! Εἶναι μικρόψυχος γυνή· πτοεῖται πρὸ τοῦ μεγαλείου· ἰλιγγιᾷ πρὸ τῆς ἀθανασίας! Προτιμᾷ τὴν ἐλαφρὰν ἐπίδειξιν, τὴν ἐφήμερον λάμψιν ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα. Καὶ ὅμως ἰδέτε τὴν ἐκλεκτὴν μου, ἰδέτε τὴν πιστὴν μου Πομπήϊαν! Ὁ πηλὸς τῶν ὁδῶν αὐτῆς στολίζει τὰ στηθὲς τῶν ἡγεμονίδων, καὶ διὰ τῶν σκουπιδίων αὐτῆς κοσμοῦσι τῶν βασιλέων τὰς αἰθούδας. Τίς θὰ ἐνθυμεῖτο σήμερον τὸ ἄσημον πολίχνιον τῶν ναυτῶν καὶ ἀλιέων, ἐὰν δὲν εἶχεν ὑπάρξει πιστὴ τοῦ Βεζούβιου μέχρι θανάτου, ἐὰν δὲν ἐξέπνεεν ἀσπαίρουσα ὑπὸ τὰς φλογεράς του περὶτύξεις;

Τοιαῦτά τινα ἐβροντοφῶναι ὁ Βεζούβιος πρὸς τὴν Νεάπολιν, ἡ — διὰ νὰ εἴμεθα ἀληθέστεροι — τοιαῦτά τινα ἐφιθύριζον ἐγὼ πρὸς τὴν παρ' ἐμοὶ καθημένην Μάσιγγαν, ἡ ὅποια, τελειώσασα τὸ ἔργον τοῦ ὁδηγοῦ, μετὰ ἡρώτησε, πῶς μοὶ φαίνεται ἡ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν θέα.

Πᾶσα ἄλλη κόρη, καὶ ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ ἀναγνωστριά μου, ἡ δὲν θὰ ἡννόει εὐθὺς ἀμέσως τί ἐστοχαζόμεν διὰ τῶν εἰκονικῶν τούτων ὑπερβολῶν, ἡ θὰ τὸ ἡννόει μὲν, θὰ ἔκαμνε ὅμως ὅτι δὲν τὸ ἡννόησεν. Ἀλλ' ἡ Μάσιγγα, ὅπως εἶχεν ἐξωτερικῶς ἀχώριστον ἔτι τὴν φύσιν τῆς παιδὸς καὶ τῆς νεάνιδος, οὕτως εἶχεν ἐν τῷ πνεύματι τῆς τὸ ἀπροᾶλυπτον καὶ ἀνυπόκριτον τῆς παιδικῆς ἀπλότητος συνδυασμένα μετὰ τὴν ὀξύνοιαν καὶ τὴν λεπτὴν κρίσιν ὀρίμου καὶ δυνατῆς διανοίας.

— Ξεύρω διατί μοῦ τὰ λέγεις αὐτά! Ἀνεφώνησε, σύρουσα πάλιν τὴν φωνήν της ὡς χαυδεμένον παραπονούμενον παιδίον. — Εἶναι ὠραία, μετὰ φαντασίαν καὶ μετὰ ποιήσιν, ἀλλὰ δὲν μετὰ ἀρέσουν.

— Διατί; εἶπον ἐγὼ τότε, ἐξηγήσου.

— Χμ! ἀπήντησεν ἐκείνη. Διατί; Διότι,

διότι 'Ξεύρω διατί μου τὸ λέγεις. Καὶ μετὰ τινὰ σιγὴν ἐπρόσθεσε κλαυθμηρὰ τῇ φωνῇ.—'Εγὼ οὔτε ματαιόφρων, οὔτε κοῦφος, οὔτε μικρόψυχος εἰμαι, ὡς ἡ ἀνόητος Νεάπολις σου! 'Αλλὰ σὺ τέτοιος ἦσουν πάντοτε. Πάντοτε μ' ἐπαίρνες γὰρ *τρελοκόριτσό σου!*

— Τί συκοφαντία! ἀνέκραξα ἐγὼ ἀνακαγχάσας, ὅπως προλάβω τὸ κακὸν, ἀλλὰ ἦτο πολὺ ἄργά! 'Η κόρη ἐγέλασε μὲν μηχανικῶς μετ' ἐμοῦ, ἀλλὰ ἐκ τῶν κανθῶν αὐτῆς ἔλαμψαν δύο μεγάλα δάκρυα!—'Ω, εἶπον τότε λυπημένος, ζητῶ συγγνώμην! 'Εθύμωσες μαζί μου!

— 'Εγώ; ἐφώνησεν εὐθύμως τότε. Τί ἰδέα! Καὶ ἐξέπεμψε μίαν σειρὰν τῶν ἀργυροτόκων ἐκείνων καὶ θελκτικῶν τόνων, οὓς ὁ Θεὸς ἐχάρισεν αὐτῇ ἀντὶ γέλωτος. — 'Εθύμωσα μαζί του! Τί ἰδέα!—Καὶ ἐγέλασεν ἐκ νέου.

Καὶ ἐξηκολούθησε πάλιν ὁμιλοῦσα.—Μάλιστα, ἐθύμωσα! αὐτὸ δὲν τὸ ἀρνοῦμαι. 'Αλλὰ ἐθύμωσα ὅχι μαζί σου, ἀλλὰ μὲ τὸν Βεζούδιον. Μὲ τὸν Γέρο-Βεζούδιόν σου, τὸν σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον μνηστῆρά σου! 'Ακοῦς ἐκεῖ; 'Εκαψε μίαν, καὶ τώρα προσπαθεῖ νὰ κάψῃ μίαν ἄλλην! Καὶ μετ' ὀλίγον ἴσως μίαν ἄλλην καὶ οὕτω καθεστῆς! Σ' ἀρέσει αὐτό; Καὶ τί πταίει τότε ἡ Νεάπολις ἂν δὲν ἐπιθυμῇ νὰ πέσῃ εἰς τὰ βρόχια του. 'Ακοῦς ἐκεῖ, ἀθανασία! Τέτοιαν ἀθανασίαν, ποῦ κάθε μιὰ ἡμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ—ἄς μὲ λείπῃ καλλίτερα!

Τότε παρετήρησα ὅτι διὰ τῆς ἀνοήτου παρομοιώσεώς μου ὅχι μόνον τὴν κόρην προσέβαλον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸν μου δὲν ἐκαλοῦσυστησα.—Τί βλάξ ὅπου εἰμαι! εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ἀπορῶν πῶς νὰ ἐπανορθώσω τὸ λάθος μου.

— 'Αλλὰ δὲν πειράζει! εἶπε τότε ἡ κόρη, ἐννοήσασα τὴν θέσιν μου. 'Ητον ποίημα ἐκ τοῦ προχείρου, ἀλλὰ ποίημα ποῦ δὲν ἐπέτυχε. Διὰ τοῦτο λοιπὸν δὲν μὲ ἀρέσει. 'Ενα ἄλλο! Κάμε ἓνα ἄλλο, ἔστω καὶ εἰς τὸ πεζὸν καθὼς αὐτὸ, ἀλλὰ διάφορον, πολὺ διάφορον. Καὶ νὰ ἰδῆς πῶς θὰ μὲ ἀρέσῃ. 'Ελα λοιπὸν! — ἀνέκραξεν ἐπὶ τέλους ἀνυπόμονος, ὠθήσασα διὰ τῆς μικρᾶς αὐτῆς χειρὸς τὸν βραχίονά μου, ἐφ' οὗ ἐστήριζον σιωπηλῶς τὴν ἀνόητον κεφαλὴν μου.

— Μάσιγγα, τῇ εἶπον τότε ἀνακύψας, συγχώρησόν με! Εἰμαι ὁ μεγαλειότερος βλάξ τοῦ κόσμου! Δὲν θὰ δοκιμάσω ποτὲ πλέον νὰ κάμω ποιήματα, ἔστω καὶ εἰς τὸ πεζόν.

'Εκείνη ἀνεγέλασε τότε μετ' ἐνθυμίας καὶ:

— Καλὰ λοιπὸν! εἶπεν, ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, θὰ σὲ κάμω ἐγὼ τὸ ποίημα ποῦ μ' ἀρέσει, ἀλλ' ὅχι εἰς τὸ πεζόν. 'Ακουσε!

"Αχ, γονεῖς
ἀπηνεῖς,
ποιᾶν θέλετε θυσίαν
πρὸς ἐξίσταμόν;

'Ο χρυσὸς,
περισσὸς,
δὲν ποιεῖ τὴν εὐτυχίαν,
τὴν χαρὰν ἡμῶν.

Τῶν πιστῶν
ἐραστῶν
ἡ ἀκαταία καὶ ἔμφρων ἤδη
ἐπὶ γῆς ἀρκεῖ.
'Η χαρὰ
σταθερὰ
καὶ ἐν ὀλιγαρκείᾳ καλύβη
μετ' αὐτῶν οἰκεῖ!

— Μὰ εὐὶ λοιπὸν εἶσαι τὸ ἀνευρεθὲν χειρόγραφον τῶν στιχουργικῶν μου ἀνοησιῶν! 'Ανέκραξα ἐγὼ. Πόθεν τοὺς ἔχεις αὐτοὺς τοὺς στίχους;

— Πόθεν; 'Απὸ τὰ Θεραπειά! 'Ενθυμεῖσαι πῶς τοὺς ἐμοίραζες ὡσὰν κόλυθα εἰς ὅλας τὰς κυρίας; 'Ακουσε λοιπὸν! 'Αν ζητήσῃς ἀπὸ αὐτὰς ἓνα ποίημά σου τώρα, ὅχι μόνον δὲν τὸ 'ξεύρουν ἀπ' ἐξω, ἀλλ' οὐδὲ γραμμένον τὸ φυλάττουν. Πόσας εἶδα νὰ τὰ πετοῦν, πρὶν τὰ διαβάσουν! Πόσας νὰ τὰ διαβάζουν καὶ νὰ σὲ περιγελοῦν, ἐνῶ πρὸ μιᾶς στιγμῆς τὰ ἐπαينوῦσαν διὰ τὰ 'μάτια καὶ σὲ παρακαλοῦσαν νὰ ταῖς τὰ δώσῃς γραμμένα! 'Εγὼ ἤμην τὸ *τρελοκόριτσό σου*. Ποῦ μ' ἐλογάζαζες ἐμένα! 'Εν τούτοις ὅσα ποιήματα ἤλθον εἰς τῆς θείας, ὅλα τὰ ἐνθυμοῦμαι ἀπ' ἐξω, ὅλα τὰ ἔχω φυλαγμένα. 'Οχι τάχα πῶς τὰ ἐπαίρνα κρυφὰ ἀπὸ τὴν θεϊάν! 'Αλλ' ἀφοῦ τὰ εἶχον διὰ πέταμα, μὲ ἄφινε νὰ τὰ συναῶζω, διὰ νὰ κάμω εἰς τὸν πατέρα μου ἓνα δῶρον, πολὺ εὐχάριστον δι' αὐτόν, καθὼς ἔλεγεν.

Αἱ ἀνωτέρω ἀποκαλύψεις, ἂν καὶ ἀνεφέροντο εἰς στιχουργικὰς ἀποπειράς καταδικασθείσας τώρα πλέον καὶ παρ' ἐμοῦ αὐτοῦ, ἐπλήγωσαν τρομερὰ τὴν φιλοτιμίαν μου. 'Εὰν ἐμάνθανον ὅτι ἐνεπαίχθην ἄλλοτε ὑπὸ πονηρᾶς τινος κυρίας ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου, δὲν θὰ μοὶ ἐμελεν. 'Αλλ' ἐνώπιον τῆς Μάσιγγας! Νὰ ἐμπαιχθῶ ἐνώπιον τῆς Μάσιγγας, αὐτὸ μὲ καθίστα μανιώδη. Καὶ ὅμως ὤφειλον νὰ κάμω τὸν ἀδιάφορον. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ὡς ἡ κόρη ἀνέφερε τὸν πατέρα της, ἐπωφελήθην τὴν περίστασιν νὰ τρέψω τὸν λόγον εἰς αὐτόν, μεταβάλλων ἀνεπαισθήτως τὸ θέμα μας.

— Καὶ ὁ πατήρ σου, εἶπον, φαίνεται ὅτι ἀγαπᾷ πολὺ τὴν ποίησιν; Χωρὶς ἄλλο θὰ ἔχῃ ἀναγνώσῃ πολλοὺς ποιητάς. 'Ορίστε;

— 'Ω, βέβαια! εἶπεν ἡ κόρη, πολλοὺς παρὰ πολλούς. Καὶ ἀνέγνωσεν εἰς πολλὰς γλώσσας, ὡς καὶ εἰς τὴν σακσκριτικὴν.

— 'Ιδοὺ ἀληθὴς ἐραστὴς ποιήσεως!—'Ανέκραξα ἐγὼ μετ' ἐνθουσιασμοῦ.—Βέβαια! Διὰ ν' ἀπολαύσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον οὐρανὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὑλικῆς πεζότητος τοῦ βίου. 'Επειτα καὶ ἐν ἄλλο. 'Ο πατήρ σου δὲν ὁμοιάζει τοὺς ἀχαρίστους ἐκείνους, οἵτινες τρώ-

γουνσι τοὺς καρπούς, χωρὶς νὰ ἐνθυμῶνται τὸ δένδρον. Ὁ πατὴρ σου εἶναι φίλος καὶ τῶν ποιητῶν. Ποῦ ἤκουσθη νὰ θέσῃ τις ὁλόκληρον παλάτιον εἰς τὴν διάθεσιν Ἑλλήνος λογίου, μόνον καὶ μόνον διότι εἶναι ποιητής; Ἀλήθεια ὅτι τὸ παλάτιον εὐρίσκεται εἰς τὰς Ἰνδίας, ὅτι ὁ Ἕλλην ποιητής θὰ ἐποχῇται ὅχι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων, ἀλλὰ παρὰ τὸν Γάγγην. Τοῦτο ὅμως δὲν μεταβάλλει τίποτε. Διότι καὶ ἐν Ἀθήναις ἂν ἔζη ὁ πατὴρ σου θὰ ἔκαμνε τὸ ἴδιον. Ὅριστε;

— Βέβαια! — εἶπεν ἡ κόρη σύρουσα τὴν φωνὴν οὕτως, ὡς ἐὰν ἐδίσταζε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁποίαν ἤρχισε φράσιν. — Διότι ὁ πατήρ μου. . . ὁ πατήρ μου. . . Ἀλλὰ καλλίτερα νὰ μὴν τὸ εἰπῶ. Θὰ τὸ γνωρίσης ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν Καλκούτταν.

Ἡ ἐπιφυλακτικότης ἐν τε τῇ φράσει καὶ τῇ φωνῇ, ἡ ἀτολμία ἐν τῷ βλέμματι τῆς κόρης, διήγειρον ἐν ἐμοὶ παράδοξον ἀγαλλιάσεως αἰσθημα. Χωρὶς ἄλλο ἐπρόκειτο, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ μοὶ ἀποκαλύψῃ ἔτι τὴν πρὸ πολλοῦ ὑποτροφεμένην πρὸς ἐμὲ ἀγάπην τοῦ πατρός της, καὶ πρὸ πάντων ἰδιαίτερα τινὰ σχέδια τὰ ὁποῖα συνέλαβεν ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθῆναις γνωριμίας μας. Χωρὶς ἄλλο ἐπρόκειτο περὶ τούτου! Διότι ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ὁ πατήρ μιᾶς κόρης δὲν δίδει εἰς ἕνα νέον ἐν Ἀθῆναις τὸ ἐπισκεπτήριόν του μὲ τὴν ἐν Καλκούττῃ διεύθυνσιν, ἰδιοχειρῶς γεγραμμένην.

— Κάτι μοὺ κρύπτεις, Μάσιγγα! — εἶπον τότε θερμῶς καὶ τρυφερῶς ἀτενίσας τοὺς ταπεινωμένους τῆς κόρης ὀφθαλμούς. Μοὺ κρύπτεις κάτι, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐγὼ γνωρίζω πλέον, καὶ εἰμαι τόσῳ μᾶλλον εὐδαιμονέστερος.

— Ἀλήθεια; — ἀνέκραξεν ἡ κόρη διαποροῦσα. — Καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις; Ἐ! τότε λοιπόν, τόσον τὸ καλλίτερον! Δὲν θὰ παραπονεθῇς κατ' ἐμοῦ διότι δὲν σοὶ τὸ εἶπα. Ἔσυρε μόνον πρὸς παρηγορίαν ὅτι ἔχει αὐτὸ τὸ καλὸν ὁ πατέρας. Ποτὲ δὲν ἀναγινώσκει ὅταν ταξιειδύη. Τὸς κουβαλεῖ μαζὶ του, ἐπειδὴ δὲν εἰμπορεῖ νὰ τοὺς ἀποχωρισθῇ, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἀναγινώσκει.

— Ποίους δὲν ἀναγινώσκει; Ἡρώτησα τότε ἐγὼ, ἀπορῶν πῶς νὰ ἐννοήσω τοὺς λόγους της. Τοὺς ποιητὰς δὲν ἀναγινώσκει;

— Ὅχι! ἀπήντησεν ἡ κόρη, τοὺς στίχους. Τοὺς στίχους ὅπου κάμνει.

— Πῶς; ἀνέκραξα τότε ἐκπεπληγμένος. Ὁ πατήρ σου λοιπὸν κάμνει στίχους;

— Μ' ἐρωτᾷ ἐὰν κάμνῃ! Καὶ δὲν εἶπες ἐσὺ πῶς τὸ γνωρίζεις; Πῶς γνωρίζεις τὸ κάτι ποῦ σοὺ κρύπτω;

— Χυ! — εἶπον ἐγὼ τότε συνωφρωμένος. — Αὐτὸ λοιπὸν ἦτο; Λοιπὸν ὁ πατήρ σου κάμνει στίχους!

— Ἀκοῦς ἐκεῖ ἐὰν κάμνῃ! — ἀπήντησεν ἐκείνη μετὰ τόνου δι' οὗ ἐφάνετο οἰκτείρουσα ἐμὲ μᾶλλον ἢ τὴν ἀγνοίαν μου. — Ἀκοῦς ἐκεῖ ἐὰν κάμνῃ! Καὶ παρακάμνει μάλιστα. Δὲν εἶδες τὰ πολλὰ κιθώτια; τινὰ ἐξ αὐτῶν εἶναι γεμάτα ἀπὸ μεμβράνας. Μόνον εἰς μεμβράνας τοὺς γράφει. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι κυρίως τὸ κακόν, ὅσον εἶναι ἡ ἐπιθυμία του νὰ τ' ἀναγινώσκῃ ἑστους ἄλλους.

— ὦ! συμφορὰ μου! ἐσκέφθην τότε.

— Ἐν τούτοις — ἐξηκολούθησεν ἡ κόρη — χωρὶς ἄλλο τὸ κακόν αὐτὸ θὰ ἔβγῃ γιὰ καλόν. Χωρὶς ἄλλο θὰ ὠφελήσῃ. Κανεὶς δὲν τολμᾷ πλέον νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ εἰς τὴν Καλκούτταν. Τόσῳ μᾶλλον θὰ σᾶς ἐκτιμᾷ, τόσῳ μᾶλλον θὰ σᾶς ἀγαπήσῃ, ὅσῳ μᾶλλον θὰ εἴσθε ὁ μόνος ἀκροατὴς του.

Τὸ « Rio Grande » ἡρέμει ἀπὸ τινος ἥδη, καὶ οἱ ἀρμόδιοι εἶχον ἐξέλθει πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν διαβατηρίων του. Ἐν τούτοις ἤργονον νὰ ἐπιστρέψουν, καὶ ἐπικοινωνία δὲν ἐπετρέπετο. Ἐπιθυρίζετο μάλιστα ὅτι θ' ἀργήσῃ πολὺ νὰ ἐπιτραπῇ, διότι εἰς τῶν ἐπιβατῶν ἡσθένει λίαν ὑποπτον νόσον. Ἐγὼ ἔμελλον ν' ἀποδιδοσθῶ εἰς Νεάπολιν, ὅπως διατηρήσω τὰς δυνάμεις μου διὰ τὰς ναυτιάσεις τοῦ μεγάλου ταξιδίου, εἶχον ὅμως ἀπόφασιν νὰ παραμείνω ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του. Αἰφνης ἤκουσθη ἡδεῖα μουσικὴ ἐκ τῆς θαλάσσης, καὶ πάντες ἐσπεύσαμεν πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ πλοίου, ὅθεν ἤρχοντο οἱ ἤχοί της. Μεγάλῃ Νεαπολίτις λέμβος ἔφερεν ἕνα τῶν συνήθων μουσικῶν ὁμίλων, τῶν ἐπαιτούντων περὶ τὰ καταπλέοντα πλοῖα. Ἐπὶ χαμηλοῦ μεσαίου ἰστοῦ της εὐρίσκετο, ἀνάσκελα προσδεδεμένον, πλατύγυρον ἀλεξίβροχον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔφεγγεν εὐμεγέθης φανός. Ἐπὶ τῆς πρύμνης αὐτῆς διακρίνεται λευχείμων λυσίκομος κόρη, νωχελῶς ἀνακεκλιμένη, καὶ μᾶλλον στηριζομένη ἐπὶ τοῦ σιακίου παρὰ κρατοῦσα καὶ χειριζομένη αὐτό. Οἱ φθόγγοι τῶν ὀργάνων εἶναι γλυκεῖς καὶ λιγυροὶ, ἀλλ' οἱ παίζοντες αὐτὰ δὲν φαίνονται. Τὸ ἀνεστραμμένον ἀλεξίβροχον κρατεῖ ὅλον τὸ φῶς ἐν ἑαυτῇ καὶ σκεπάζει τὰς μορφὰς τῶν μουσικῶν ὑπὸ τὴν προεκτεινομένην σκιάν του. Μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρακλύπτει κωμικὴ τις ὄψις, κρίζουσα βραχνῶς καὶ παρατόνως: *Encouragez la musique, messieurs et mesdames!* καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος ῥίπτουν δεκάρας τινὰς ἐντὸς τοῦ ἀλεξίβροχου. Μετὰ τινὰ τεμάχια γνωστῶν ἰταλικῶν μελοδραμάτων — *Santa Lucia! cantate la Santa Lucia!* — ἐκέλευσε μεγαλοφῶως εἰς τῶν ἐπιβατῶν καὶ πεηθῆναι τὰ ὄργανα τῶν Νεαπολιτῶν ἀπεκρίθησαν εἰς τὸ κέλευσμα ἀνακρούσαντα τὸ προοίμιον. Ἐπειτα

ἅπας ὁ ἀόρατος ἐκεῖνος χορὸς ἤρχησε νὰ ψάλλῃ ἐν μέσῳ θρησκευτικῆς σιγῆς τὸν ὕμνον τῆς πολιούχου τῶν Νεαπολιτῶν Ἀγίας, μετὰ πολλῆς, μὰ τὸ ναί, τέχνης, διπλάζων, ἐν βαθεῖα κατανύζει μετὰ πᾶσαν στροφὴν, τὴν κατακλειδα :

Santa Lucia ! Santa Lucia !

Μετὰ τὴν ἀνιαρὰν τοῦ διάπλου κόπῳσιν, τοὺς ἐκ τῆς τρικυμίας φόβους καὶ τὰς στρεβλώσεις τῆς ναυτιάσεως, ἡ ὠραία καὶ κατασκευαστικὴ ἐκεῖνη μουσικὴ, ἀόρατος ἐπὶ τοῦ μελανοῦ κατόπτρου τῆς θαλάσσης, ἐν μέσῳ νυκτὶ ἀντηχοῦσα, ἐξήσκει ἀναμφιβόλως ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῶν ἀκροωμένων θαυμασίως εὐνοϊκὴν πραϋντικὴν ἐπίδρασιν. Θὰ ἔλεγε τις, ὅτι τ' ἀγαθὰ τοῦ ὕγρου στοιχείου δαιμόνια, αἱ ὁπαδοὶ τῆς Γλαυκοθέας Νύμφαι ἐν εὐρύθμῳ χορῷ διαθλάσας τὰ σιγαλὰ κῦματα διὰ τῶν ἄβρων αὐτῶν σωματῶν ἦλθον νὰ παρηγορήσουν τοὺς κακοπαθήσαντας, νὰ ἐνθαρρύνουν τοὺς μικροψύχους καὶ νὰ προπέμψουν τοὺς ἀποβιβαζομένους μετὰ τὴν εὐχὴν εὐδιωτέρας ἐπαναβλέψεως. Ἡ προθυμία μεθ' ἧς τὰ κερατῆα πανταχόθεν ἐρίπτοντο εἰς τὸ ἀνεστραμμένον ἀλεξίβροχον ἐμαρτύρει πασιδήλως, ὅτι τοιαύτη τις ἦτον ἡ ἐντύπωσις τῶν συνεπιβατῶν μου.

Ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα δι' ἐμέ. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ Μάσιγγα μοὶ ἀνεκοίνωσε τὸ στιχοῦργικόν τοῦ πατρός της πάθος, με' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας, τὴν μανίαν, μεθ' ἧς βασανίζει ὃν ἤθελεν ἀγρεύσει ἀκροατὴν, μοὶ ἐφάνη ὅτι κατεκρημνίσθη ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου οὐρανοῦ τῆς εὐδαιμονίας μου. Δὲν ἦτο πλέον ἀμφιβολία, ὅτι αἱ τρυφερότητες καὶ περιποιήσεις αὐτοῦ ἀπέβλεπον ἐν καὶ μόνον : νὰ με' σαγηνεύσῃ ὡς ἀκροατὴν του. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὅχι μόνον τὸ παρὰ τὸν Γάγγην παλάτιον ἔθετεν εἰς τὴν διάθεσίν μου, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ ὁδοιπορικὰ μου, καὶ ὅτι ἂν ἐζήτουν θὰ μ' ἐπλήρωνεν, ἤρκει μόνον ν' ἀκούσω τοὺς στίχους του. Καὶ τί στίχους ! Καὶ πόσους στίχους ! Ἀκούεις, δὲν τολμᾷ κανεὶς νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀκούσῃ. Καὶ ὁ πολυτάλαντος ποιητὴς, φιλομουσίαν προσποιούμενος καὶ φιλοξενίαν, κατάρθωσε νὰ σαγηνεύσῃ ἐμὲ τὴν ἀνόητον καρακάξαν μέχρις Ἰνδιῶν ! Καὶ λίαν λυσitelῶς διὰ τὸν σκοπὸν του. Διότι ὁ Καλκουτιανὸς ἀκροατὴς, μετὰ τὴν πρώτην στροφὴν ἐνὸς ποιήματος εἴμπορεῖ νὰ προσποιηθῇ κωλικόπονον, καὶ νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ. Ἄλλ' ὁ ξένος ; ὁ ὕψ' αὐτοῦ φιλοξενούμενος ; Ὁ ἀγνωστὸν τὸν τόπον, καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου ; Αὐτὸς θὰ ἦναι αἰχμάλωτος τοῦ στιχομανοῦς οἰκοδεσπότου, παραδεδωμένος ἄνευ ὄρων εἰς τοὺς οἰκτιρμούς καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ τὸ παρὰ τὸν Γάγγην παλάτιον λοιπὸν θὰ ἦναι ἡ χρυσοστόλιστος εἰρκτὴ μου ! Οἱ καφτανοφόροι θεράποντες θὰ ἦναι οἱ τὰς ἐξόδους ἀποφράσσοντές μου δεσμοφύλακες !

Καὶ αἱ ὠραῖαι μετὰ τοῦ κ. Π. ἡμέραι καὶ νύκτες, (ἀκούετε ; καὶ νύκτες !) θὰ παρέρχωνται ἐν ἀκροάσει τῶν ἀπὸ περγαμνῆς στίχων τοῦ ! δηλαδὴ ἐν μαρτυρίῳ, πρὸ τοῦ ὁποίου πᾶς ἄλλος ἐν Ἰνδίαῖς φρίξας ἐδραπέτευσεν, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ κόρη, καὶ αὐτὴ ἡ σύζυγός του ! Καὶ μολαταῦτα, μολαταῦτα ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸ ἀποφύγω. Ἡ Μάσιγγα τὸ ἤθελε. Τὸ ἤξευρεν ὅτι ἦτο κακόν, ἀλλὰ τὸ κακόν τοῦτο, ἔλεγεν, ἀναμφιβόλως θὰ ἔβγῃ εἰς καλόν, ἀναμφιβόλως θὰ ὠφελήσῃ. Διὰ τοῦτο, ὅτε ἤκουον τὸ μελίφθογγον τῶν Νεαπολιτῶν βιολίον, βλέπων τὴν λευκίμονα κόρην, τὴν ἐπὶ τῆς πρύμνης τῆς λέμβου τῶν ἀνακεκλιμένην, ἐνόμιζον, ὅτι παρέπλεον τὴν χώραν τῶν Σειρήνων, ὅτι μία πρὸ πάντων ἐξ αὐτῶν προσεπάθει διὰ τῶν θελημάτων καὶ τῆς μελωδικῆς φωνῆς τῆς νὰ με' ἀποπλανήσῃ τῆς ὁδοῦ μου, νὰ μ' ἐλκύσῃ εἰς τὸ μαγικόν αὐτῆς ἄντρον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔβλεπον φοβερόν, πρασινόδερμον δράκοντα, ἔτοιμον νὰ με' στραγγαλίσῃ, εἰς τὸ ὅποιον ὅμως ἐγὼ ἔσπευδον μετὰ χαρᾶς, διότι ἡ Σειρὴν ἐκεῖνη ἦτον ἡ Μάσιγγα.

Σχεδὸν πάντες οἱ διὰ Νεάπολιν ἐπιβάται εἶχον ἀποβιβασθῇ. Οἱ γέραννοι τοῦ «Rio Grande» εἰργάζοντο εἰσεῖσι ἀναβιβαζόντες τὰ τελευταῖα ἐμπορεύματα, ἐγὼ εἶχον καταθέσει τὰ πρᾶγματά μου εἰς μίαν λέμβον, ἀλλ' ἔμμενον ἔτι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ὁ κ. Π. καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ἔπαυσε περιπατῶν μετὰς χεῖρας ὀπισθεν, ὡς δὲν ἔπαυσε προσηλθὼν τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σιγάρου του. Δύο ἢ τρεῖς φορές μοὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ συμβαδίσωμεν ὁμιλοῦντες ἐπέμεινε πάντοτε εἰς τὴν πρόσκλησίν του, δὲν μοὶ ὠμολόγησεν ὅμως ὅτι στιχοῦργεῖ, μολονότι ἐγὼ βολιδόσκοπῶν τοῦ ἔδωκα πολλὰς ἀφορμὰς πρὸς τοῦτο.

— Ῥεμβάζω, ἔλεγε μόνον, ρεμβάζω πολὺ συχνά, καὶ κάμνω ἀκριβῶς τὸ ἴδιον πρᾶγμα ὅπως καὶ σεῖς. Ὑψώνω τὰ ῥυθμικά, προσηλθὼν τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ βλέπω καὶ βλέπω, ὡς ποῦ ἀρχίζουν νὰ καταβαίνουν αἱ ἰδέαι. Δὲν σὰς φαίνεται περίεργον ;

— Πολὺ περίεργον, ἀπῆντων ἐγὼ, παρὰ πολὺ περίεργον ! Καὶ ἀπορῶ πῶς δὲν σὰς κατέβη ποτὲ καὶ ἡ ἰδέα νὰ τὰς γράψῃτε.

— Ὡ, αὐτὴ δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ μοῦ καταβῇ, ἀνεφώνησεν ἐκεῖνος, αὐτὴν τὴν εἶχον ἀπὸ μικρὸ παιδί. Τὴν εἶχον ἀπὸ πολὺ μικρὸ παιδί, ἀλλὰ περὶ τούτου, ὅταν ἤμεθα εἰς τὴν Καλκούτταν. Τώρα σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ λησμονήσῃτε τὴν διεύθυνσίν μου, τὴν διεύθυνσίν μου ἐν Παρισίῳ. Hotel Continental. Ἐλᾶτε νὰ σὰς παρουσιάσω εἰς τὴν σύζυγόν μου, ἀλλὰ ἔλᾶτε γρήγορα. Ἐλᾶτε γρήγορα, διὰ νὰ ἰδῇτε ἀκόμη

μίαν φορὰν καὶ τὴν Μάσιγγαν. Μίαν φορὰν ἀκόμη τὴν Μάσιγγαν.

— Πῶς μίαν φορὰν ἀκόμη! διέκοψα ἐγώ, ἀλλὰ θὰ συνταξιδεύσωμεν μέχρι Καλκούττης. Θὰ τὴν βλέπω ἐν Καλκούττῃ.

— Δὲν θὰ τὴν βλέπετε ἐν Καλκούττῃ, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, ἀτενίζων ἡδονικῶς τὸ ἄκρον τοῦ σιγάρου του, διότι δὲν θὰ ἦναι αὐτοῦ. Δὲν θὰ ἦναι ἐν Καλκούττῃ, διότι θὰ μείνῃ ἐν Παρισίοις.

— Πῶς; ἀνέκραζα ἐγώ, σχεδὸν παρωργισμένος. Ἡ Μάσιγγα δὲν θὰ συνταξιδεύσῃ; Θὰ μείνῃ ἐν Παρισίοις;

— Θὰ μείνῃ ἐν Παρισίοις, ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος ἀπαθῶς, διὰ νὰ εἰσέλθῃ οἰκόσιτος εἰς ἐν παρθεναγωγεῖον. Οἰκόσιτος εἰς ἐν...

— Πῶς, οἰκόσιτος! διέκοψα ἐγώ μετ' ἀνακτῆσεως, ἀλλ' ἐκεῖνη δὲν μοι εἶπε τίποτε!

— Δὲν σὰς εἶπε τίποτε, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Π. ὡς ἔαν ἦτο ἄψυχος λαλοῦσα μηχανή, διότι δὲν τὸ γνωρίζει. Δὲν τὸ γνωρίζει, διότι δὲν τῆς τὸ ἐφανερῶσαμεν, δὲν τὸ ἐφανερῶσαμεν διότι δὲν εἶναι δουλειὰ τῆς νὰ τὸ γνωρίζῃ. Νὰ τὸ γνωρίζῃ πρὶν ἔλθ' ἢ ὥρα νὰ τὸ πράξῃ. Καταλαμβάνετε;

— Καταλαμβάνω! εἶπον ἐγώ, — καὶ τὸ εἶπον, ὡς ἔαν ἐπρόφερα μίαν κατάραν μεταξὺ τῶν ὁδόντων. — Ἀλλὰ τί ἰδέξ, σὰς παρακαλῶ, νὰ τὴν κλείσῃτε πάλιν εἰς παρθεναγωγεῖον! Ἡ κόρη εἶνε πλέον ἀνεπτυγμένη! ἔχει ὅλην τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν παιδείαν, τὴν ἀπαιτομένην διὰ τὸ φύλον, διὰ τὴν τάξιν τῆς. Γνωρίζει τέσσαρας γλώσσας· γνωρίζει μουσικὴν, ζωγραφικὴν, χειροτεχνήματα· τί θέλετε ἀκόμη νὰ μάθῃ;

— Νὰ μάθῃ τοὺς τρόπους τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας, ἀπήντησεν ὁ κ. Π., ὡς ἔαν ἐλάλει ἡ δέωσ μετὰ τὸ ἄκρον τοῦ σιγάρου του. Τοὺς τρόπους τῶν βαρωνιδῶν καὶ τῶν κομησσῶν, εἰς τὴν τάξιν τῶν ὁποίων θὰ εἰσέλθῃ. Εἰς τὴν τάξιν τῶν ὁποίων εἰσέρχεται ὡς μελλόνυμφος τοῦ κόμητος Plumpsium. Τοῦ κόμητος De Plumpsium μετ' εἰσόδου... χρεύσαντος πρὸ... μετ' ἡλικίαν... Ἡ ξυλίνη μηχανὴ ἐξηκολούθει νὰ ὀμιλῇ μετὰ τὸ ἄκρον τοῦ σιγάρου τῆς. Ἐγὼ ἐνόμισα ὅτι καὶ οἱ δώδεκα οὐρανοὶ κατεκρημνίσθησαν ἐπὶ τῆς πτωχῆς κεφαλῆς μου, καὶ ἡ φοβερὰ τῶν ὑελίνων τεμαχίων σύγκρουσις σπαράσσουσα διαρκῶς τὴν ἀκοήν μου μετὰ στήσῃς τόσοσιν νευρικόν, ὥστε σχεδὸν κατέπιπτον λιπόθυμος.

Δὲν ἤξεύρω πόσῃ ὥρᾳ ἐπεριπάτουν μετ' αὐτοῦ, οὐδὲν ἀκούων, καὶ μᾶλλον ὑπὸ τῆς ἐπηρεϊκῆς φοβεροῦ τινος γαλθανισμοῦ, παρὰ ὑπὸ τῶν δυνάμεων μου κινούμενος. Ὅταν συνῆλθον, ἤμην ἐξηντλημένος, ἀπὸ ψυχρὸν περιρρέομενος ἰδρώτα. Ἐν τούτοις ὁ Κροῖσος στιχουργὸς οὐδὲν ἠγνόησεν ὅχι τόσοσιν διότι ἦτο σκοτεινὰ,

ὅσον διότι δὲν εἶχε σηκώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ σιγάρου του.

— Καὶ τώρα, ἐτραύλισα, Κύριε Π., μετὰ τὰς ὑγείαις σας! Πρέπει ν' ἀπέλθω.

— Καλὴν ἐντάμωσιν ὅσον οὐπὼ! εἶπεν ἐκεῖνος καὶ ἐστράφη νὰ σφίζωμεν χεῖρας, ἀλλ' ἐγὼ εἶχον ἀπέλθει.

Ἄλλα τὰ περὶ ἐμὲ μοι ἐφαίνοντο σαρκαστικῶς γελῶντα καὶ ἐπαναλαμβάνοντα πρὸς ἐμὲ τὸ: Μετὰ τὰς ὑγείαις σας!

Παρὰ τὴν ἀποθάρσαν τοῦ ἀτμοπλοίου, μετὰ τὸ φῶς τοῦ ὑπὲρ αὐτὴν φανοῦ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, ἐπερίμενεν ἡ Μάσιγγα ν' ἀποχαιρετισθῶμεν. Ἡ περιχαρὴς αὐτῆς ὄψις, ἡ παιδικὴ προθυμία μετ' ἧς ἔσπευσε πρὸς ἐμὲ ἐμαρτύρουν, ὅτι δὲν μαντεύει τίποτε. Τίποτε ἐξ ὧσιν συνέβησαν, ἐξ ὧσιν τὴν περιμένουν!

— Καὶ λοιπὸν, μετ' εἶπε, σφίγγουσα τὴν ἀδρανὴ καὶ ψυχρὰν μου χεῖρα, καὶ λοιπὸν, σύμφωνοι. Θὰ ἦσαι πρὸ ἡμῶν ἐν Παρισίοις, καὶ θὰ ἔλθῃς εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μας. Τί κρῖμα νὰ σὲ πειράξῃ τόσοσιν ἡ θάλασσα! Θὰ ἐκάμναμεν ὅλον τὸ ταξεῖδι μαζί. Τί κακὴ θάλασσα, ἔ; τί κακὴ καὶ τρελλὴ καὶ ἀνόητη νὰ κάμνῃ τόσοσιν τρικυμίαν! Ἀλλὰ σιωπῇ! Ἄς μὴ τὴν κοκολογούμεν, διὰ νὰ τὴν ἔχωμεν εὐνοϊκὴν διὰ τὸ μεγάλο τὸ ταξεῖδι. Ὅριστε; Τί καλὰ! Τί ὠραῖα! Θὰ πετάξω ἀπὸ τὴν χαρὰν μου!

Καὶ ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου ἐξηκολούθησεν ἡ νεανίς νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ γελᾷ, ἐπιμένουσα προφανῶς νὰ φαιδρύνῃ τὴν ἀπηλπισμένην ὄψιν μου. Ἄλλ' ὅταν εἶδεν ὅτι αἱ προσπάθειαι τῆς ἀπετύγχανον,

— Ὡ! εἶπε, χαμηλῇ τῇ φωνῇ καὶ συνωφρυνμένη. — Ἐσὺ κλαίεις, καὶ ἐγὼ ἀστείζομαι! Ἀνόητη ποῦ εἶμαι! Ἀλλὰ θὰ συναντηθῶμεν πάλιν. Δὲν θὰ συναντηθῶμεν; — Καὶ ὑψώσε τοὺς θλιβεροὺς αὐτῆς ὀφθαλμοὺς ἐταστικῶς πρὸς τοὺς ἰδικούς μου, καὶ εἶδον δύο δάκρυα κυλίσαντα ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς.

— Ναί, Μάσιγγα, τῇ εἶπον τότε, ἐλπίζω.

— Καὶ θὰ ἔλθῃς εἰς τὴν Καλκούτταν. Δὲν θὰ ἔλθῃς;

— Μαζί σου, ἀπεκρίθην ἐγώ, μάλιστα. Ἀλλὰ ποτὲ χωρὶς σου!

— Καὶ βέβαια μαζί μου! Ἀνέκραξεν ἐκείνη τότε φαιδρυνθεῖσα ἐκ νέου. Ἀκούεις, πηγαίνω εἰς τὴν Καλκούτταν. Ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Παρίσι, ὀλίγον εἰς τὸ Λονδίνον, καὶ ἔπειτα, καλὸ μας κατευόδιο!

Καὶ ἐγέλασεν ἡ Μάσιγγα ἐκ νέου, καὶ ἔσφιξα τὴν μικρὰν αὐτῆς χεῖρα, καὶ ἄφησα τὰ δάκρυά μου ἐλεύθερα, καὶ κατῆλθον χωρὶς νὰ βλέπω τὴν ἀποθάρσαν, καὶ ἐρρίφθην εἰς τὴν περιμένουσαν λέμβον. Τὸ σκότος ἦτο πυκνόν, μόνον ἐπὶ τινὰς στιγμὰς διέκρινα τὸ μανδύλιόν τῆς ἀπαντῶν πρὸς τὸ ἰδικόν μου...

Ἀγανάκτησις καὶ θλίψις ἤρχησε τότε νὰ δεσπόζῃ ἐνάλλαξ τῆς ψυχῆς μου. Ἠγανάκτουν κατὰ τῆς συνήθους εὐελπισίας καὶ κουφότητός μου, ἥτις μ' ἐνέπνευσε τὴν αὐταπάτην ὅτι καὶ καλὰ αἰ πρὸς ἐμὲ περιποιήσεις τοῦ κ. Π. προήρχοντο ἐξ ἀληθούς ἐκτιμήσεως τῶν πνευματικῶν μου ιδιοτήτων, ἐξ ἀγάπης, ὡς ἔλεγε, πρὸς τὸ *talantón* μου. Ἐθλιβόμην πρὸς ἑμαυτὸν, διότι καὶ τὸ τελευταῖον ἰνδαλμα τῆς παρὰ τὸν Βόσπορον εὐδαιμονίας ἐξηφανίζετο διὰ παντός, ὅπισθεν τῆς παρακυψάσης σιδηρᾶς ἀνιλεοῦς μορφῆς τῆς πραγματικότητος.

— Θὰ ἦτο χιλιάκις προτιμότερον, ἔλεγον κατ' ἑμαυτὸν, νὰ μὴ εἶχον ἐπανιδεῖ ποτὲ τὴν Μάσιγγαν. Οὕτω θὰ ὑπελείπετο ἐπὶ τῶν νεκρῶν τῆς φαντασίας μου κόσμων μία μικρὰ χρυσάλις προσπετομένη ἐπὶ τῶν λειψάνων τοῦ ἐρήμου παρελθόντος μετὰ τῆς αὐτῆς παιδρότητας καὶ εὐτυχίας, μεθ' ἧς ἐφιλοπαιγμόναι ὅτε τὰ λείψανα ἐκεῖνα ἦσαν ἀκόμῃ δροσερὰ καὶ μυροβόλα ἀνθὴ ποιητικοῦ Παραδείσου.

Ἐπειτα πάλιν ἐσκεπτόμην ὅτι ἴσως δὲν ἀπώλετο ἔτι τὸ πᾶν. Ἴσως προδίδω τὸ καθήκον, ποδοπατῶ τὴν εὐτυχίαν μου μὴ μεταβαίνων εἰς Καλκούτταν. Καὶ δι' ἐνός τῆς φαντασίας ἄλματος εὐρίσκόμην ἐν τῷ μέσῳ τῆς σφριγώσης τῶν Ἰνδιῶν φύσεως, ἀναπνέων τὰ μεθυστικὰ τῶν ἀνθέων αὐτῆς ἀρώματα, θαυμάζων τὰς πλατυφύλλους αὐτῆς βαναναίας, τὰς πελωρίους συκᾶς, τοὺς ὑψηλοὺς φοίνικας καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα, ὧν ἡ χάρις καὶ ὁ πλοῦτος ἀπετέλεσαν τὰ θέλητρά καὶ τὰς ἀναπαύσεις τῆς Ἐδὲμ τῶν ἀνατολικῶν λαῶν. Ἐβλεπον τὰ κιτρινωπὰ τοῦ γηραιοῦ Γάγγου κύματα μεγαλοπρεπῶς κυλιόμενα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· τὰς ἡμιγύμνους τῶν Ἰνδιῶν θυγατέρας ἐπὶ τῆς ὄχθης αὐτοῦ, ἐπιθετούσας μετὰ θρησκευτικῆς προσοχῆς ἐπὶ τῶν ἄργων τοῦ ὑδάτων τὰ ἀναμμένα αὐτῶν λυχνάρια, καὶ παρακολούθους τὸν πλοῦν τῶν λυχνariῶν τούτων μετὰ παλμῶν καρδίας καὶ δακρυβρέκτων ὀμμάτων, ὅπως ἰδῶσιν ἐὰν ὁ ἐκλεκτὸς αὐτῶν τὰς ἀγαπᾷ. — Καὶ ἔβλεπον μετὰ αὐτῶν μίαν πρὸ πάντων, τόσον γνωστὴν, τόσον οἰκείαν καὶ τόσον ἐξέχουσαν τῶν ἄλλων κατὰ τὴν καλλονὴν καὶ τὸ πνεῦμα, ἥτις καὶ αὕτῃ ἐτοποθέτει διὰ τῶν λευκῶν δακτύλων τῆς εὐλαβῆς ἐν μικρὸν, ἐλαφρὸν λυχνάριον ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῦ Γάγγου, καὶ παρηκολούθει τὰς κινήσεις αὐτοῦ μὲ τοὺς ὠραίους γαλανοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ ἔβλεπεν, ὅτι, ὅσῳ καὶ ἂν ἀπεμακρύνετο ἀπ' αὐτῆς τὸ φλογίδιον τοῦ λύχνου, δὲν ἐβυθίζετο, δὲν ἐσθύνετο, καὶ ἐσκίρτα ὡς δορκὰς ἐξ ἀγαλλιάσεως, καὶ ἀνεφώνει δακρύουσα, «μὲ ἀγαπᾷ! μὲ ἀγαπᾷ! Ὁ πετάξω ἀπὸ τῆς χαρᾶν μου!» Καὶ φλογερὸς πόθος διέκαε τὴν καρδίαν ὑπὸ τὰ στέρνα μου καὶ ἀπε-

φάσιζα ἀπαρεγκλήτως νὰ μεταβῶ εἰς Καλκούτταν.

Ἀλλὰ τότε ἐφαντάσθην τὸν πατέρα τῆς κόρης ταύτης καθήμενον πρὸ ἐμοῦ ἐντὸς πολυτελοῦς ἰνδικοῦ περιπτέρου, παρὰ πλουσίαν τράπεζαν, ἀφ' ἧς ἔκαιεν ὑψηλὸς λύχνος εὐγενοῦς πορκελάνης, κεκοσμημένος μὲ τοὺς φανταστικούς ἐκεῖνους δράκοντας καὶ κροκοδείλους τῆς ἀνατολικῆς τέχνης. Πρὸ ἡμῶν καὶ περὶ ἡμᾶς ἔκειντο ἀνοικτὰ τὰ ὅποια εἶδον κιβώτια πλήρη μεμβρανῶν καὶ παπύρων, ἐξ ὧν λαμβάνων ὁ κ. Π. μοὶ ἀνεγίνωσκε τοὺς στίχους τῆς νεότητός του, γεγραμμένους κατὰ τὸ μῆκος τῆς Μαχαβαράτας καὶ τῆς Ραμαϊάνας, ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ, καθ' ὃν τὸ πρῶτον ἡμῖς πάσης ἐπομένης προτάσεως, ἦτο τὸ δεύτερον ἡμῖς τῆς προηγηθείσης!

— "ὦ, καλὲ ἀγάθε ἀνθρῶπε! Δόξαν ἰνδικοῦ ρακιοσυρραπτάδου ἐξήλωσας; Σὺ ἔχεις εἰς τὸ ταμεῖόν σου τοὺς λαμπροτέρους ὄρμαθους μαργαριτῶν καὶ ἀδαμάντων—δὲν ἀρκοῦν αὐτοὶ νὰ τέρψουν τὴν φαντασίαν σου; Σὺ ἔχεις δημιουργήσει τὸ τελειότερον ποίημα τοῦ κόσμου, τὴν ἀφελῆ καὶ εὐφυῆ ταύτην θυγατέρα—δὲν ἀρκεῖ αὕτη ὅπως κορέσῃ τὴν φιλοδοξίαν σου; Ἀλλὰ φείσθητι καὶ ἐμοῦ· φείσθητι ἐμοῦ, ὅστις ὑπέστην δύο μηνῶν θαλασσοναυτίαςιν, μόνον καὶ μόνον ὅπως τὴν ἰδῶ ἐκ νέου. Περὶ μένε λοιπὸν ὀλίγον, μὴ ἀρχίζεις ἀμέσως μὲ τὴν στιχοναυτίαςιν. Μὴ μὲ ὑποβάλλεις εἰς Κολάσεως μαρτύρια, φιλοξενῶν με ἐν πλήρει Παραδείσῳ!

Ἐπειτα ἐνθυμήθην, ὅτι ὁ Παραδείσιος ἐκεῖνος ἦτον ἐστερημένος τοῦ Ἀγγέλου του. Ὅτι ἡ Μάσιγγα δὲν ἦτο πλέον ἡ Μάσιγγα, ἀλλὰ ἡ κόμησσα τοῦ Plumpsium, δεδιδραγμένη ἐντελῶς ὅλους τοὺς τρόπους τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας, ἀπομαθούσα ὁμῶς τὴν ἀφέλειαν καὶ χάριν τῆς φύσεώς της· κεκοσμημένη ὑπὸ χρυσοῦ καὶ ἀδαμάντων, ἀλλὰ ἀποβαλοῦσα τὴν ζωηρότητα καὶ δραστηριότητά της, πλουσία εἰς πᾶν ἄλλο, ἀλλ' ἐστερημένη τοῦ οὐρανοῦ ἐκείνου γέλωτος, ἀντὶ τοῦ ὁποίου τῶρα διέστελλον τὰ χεῖλη της μόνον λέξεις, οἵαι τὰ:

Ὁ χρυσοῦς
περισσὸς
δὲν ποιεῖ τὴν εὐτυχίαν
τὴν χαρὰν ἡμῶν,

καὶ ὠργίσθην κατὰ τοῦ ἀπνηοῦς πατρὸς, καὶ ἀπεφάσισα στερεῶς καὶ ἀμετακλήτως καὶ δὲν ἐπῆγα εἰς Καλκούτταν.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ.

Εἰς τὸν χαρακτῆρα, εἰς τὴν συμπεριφορὰν, εἰς τὸ ὕφος ὑπερτάτη τελειότης εἶναι ἡ ἀπλότης.